

**Pam nad ydyn nhw eisiau i ni wybod ein hawliau?
Pam nad ydyn nhw eisiau i ni wybod y gwir i gyd?**

Y Rheithgor sy'n penderfynu

Yn 1670 carcharodd barnwr reithgor am roi rheithfarn nad oedd yn ei hoffi. Rhyddhawyd y rheithgor a sefydlwyd yn y gyfraith bod yn rhaid i'r llys dderbyn pa bynnag ddyfarniad y bydd rheithgor yn ei ddwyn. Mae plac i goffau hyn yn yr Old Bailey o hyd.

Paul Clarke, Creative Commons

Ond heddiw ni fydd rhai barnwyr yn gadael i fargyfreithwyr ddweud wrth y rheithgor am eu hawliau. Pam?

Mae'r llywodraeth wedi bod yn newid y gyfraith i gyfyngu ar y dystiolaeth y gall rheithgor ei chlywed. Pam?

Pam y byddai unrhyw lywodraeth yn cael gwared ar dreial gan reithgor, sef traddodiad hynafol o drafod sy'n cynnal democratiaeth?

Yn ddiweddar mae rhai barnwyr wedi bod yn cyfyngu ar y dystiolaeth y gall rheithgorau ei chlywed. Mae diffynyddion wedi'u hanfon i'r carchar am esbonio pam y gwnaethant gyflawni eu gweithredoedd. Mae rhai barnwyr wedi bygwth cael gwared ar y rheithgor yn gyfan gwbl, neu wedi bygwth anfon rheithwyr i garchar. Yn fwyaf diweddar mae'r Arglwyddes Brif Ustus, y barnwr uchaf, wedi dweud ei bod eisiau i lai o bobl gael treial rheithgor.

**Dywedwch wrth eich ffrindiau; Y Rheithgor sy'n penderfynu,
pobl gyffredin sy'n penderfynu.**

Ni allwn gollu'r hawl i dreial teg gerbron rheithgor o'n cymheiriaid.

Ymunwch â'r sgwrs genedlaethol yn [#defendourjuries](https://twitter.com/defendourjuries)
defendourjuries.org | info@defendourjuries.org

